“Nieuws van de RDM”, oktober 1964, 2e jaargang, nummer 3.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

OKTOBER 1964
2E JAARGANG - NR. 3

nieuws van de R.D.M.

BEDRIJFSBLAD VAN DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V. EN DE SCHEEPSBOUW MAATSCHAPPIJ NIEUWE WATERWEG N.V., WAARIN OPGENOMEN DE MEDEDELINGEN VAN DE PERSONEELSVERENIGING W.E.K.

REDACTIE: B. SCHRIJVERS EN B. BESTERVELD
CORRESPONDENTIE: POSTBUS 913, ROTTERDAM,
TELEFOON (010) 176920

VAN DE REDACTIE

's Avonds en in de weekeinden brandt de kachel weer; de vakantiekoek is op. Jammer, maar niets aan te doen. Als lichtpuntje drukken we in dit nummer alvast de vakantieregeling voor het volgende jaar af. En voor het overige staan we weer midden in het leven van alledag, met z'n prettige en onprettige kanten, met amusante en ernstige dingen. Over ernstige dingen gesproken: wij hebben in dit exemplaar van „Nieuws van de R.D.M.", ondermeer op verzoek van de zijde van de Ondernemingsraad, aandacht besteed aan het probleem van de veiligheid en een overzicht verstrekt van de regeling voor doktersverzuim.

U zult gemerkt hebben, dat het augustusnummer wat aan de late kant was. Oorzaak daarvan was een onvoorziene technische storing in de drukkerij. Wij hopen de opgelopen achterstand in de verschijning van „Nieuws van de R.D.M." in de komende maanden wat te verkleinen. Overigens blijkt het nogal eens voor te komen, dat bedrijfsgenoten ons blad niet ontvangen, omdat zij verzuimden een adreswijziging op te geven. Mogen wij er daarom nog eens op wijzen, dat het — en niet alleen om zeker te zijn dat U dit blad ontvangt — voor U van het allergrootste belang is, dat adreswijzigingen onmiddellijk worden opgegeven. En dan op de juiste plaats, namelijk op de afdeling Tijdcontrole.

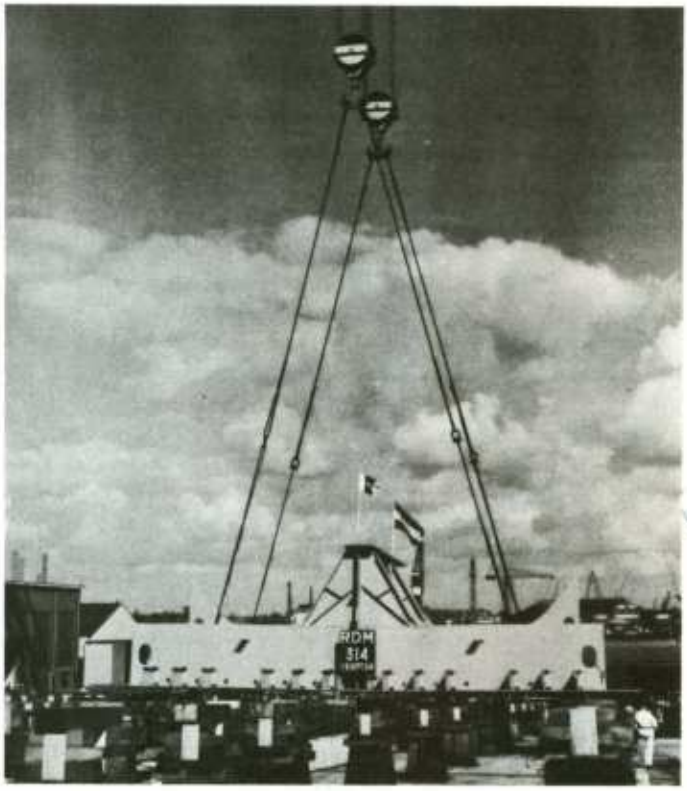

Volgens de plannen zal binnenkort het koelvrachtschip, dat wij voor de H.A.L. in aanbouw hebben, te water gaan. Maar onze hellingen zullen dan niet leeg zijn. Op 18 september is op helling 8 de eerste kielsectie geplaatst voor de tanker die wij voor Shell Tankers N.V. bouwen. Om nog even het geheugen op te frissen: het wordt een vaartuig met een draagvermogen van 63.000 ton bij een lengte van 245 meter. Een groot schip dus. Verdere afmetingen: breedte 33,5 meter, holte 17,7 meter. Het schip zal onze afdeling scheepsbouw werk verschaffen tot eind 1965, begin 1966.

VAKANTIE 1965

In overleg met de Ondernemingsraad is de aaneengesloten vakantie voor het jaar 1965 als volgt vastgesteld :

1e periode :

voor ongehuwden en voor gehuwden zonder schoolgaande kinderen van 5 t/m 17 juli;

2e periode :

voor gehuwden met schoolgaande kinderen van 2 t/m 14 augustus.

Vóór 1 mei 1965 moet u aan uw werkmeester opgeven, welke van de twee perioden voor u geldt. Desgewenst kunt u dan ook een of meer snipperdagen aan uw vakantie koppelen.

Hier moeten wij iets aan toevoegen. Elk jaar wordt in overleg met de Ondernemingsraad een vakantieregeling getroffen in twee groepen, juist als hierboven. Toch gebeurt het nogal eens dat iemand van deze regeling afwijkt en buiten de officiële perioden met vakantie gaat.

Nu is de tijd waarin de vakanties vallen een onrustige periode die wij niet langer moeten maken dan strikt nodig is. De laatste jaren is het aantal snipperdagen ook nog toegenomen. Erg prettig voor ons allemaal, maar een normale en ongestoorde bedrijfsvoering wordt daar niet gemakkelijker door. Wij moeten u dus wel op het hart drukken om u aan de getroffen regeling te houden. In zeer bijzondere gevallen kan wel een uitzondering worden toegestaan, maar rekent u daar maar liever niet op. Het is nu pas oktober, de vakantieregeling is al vroeg bekend, dus u kunt nog op uw gemak naar een goed vakantieverblijf uitkijken. Ook uw gezinsleden weten nu vroegtijdig wanneer uw vakantie valt en kunnen zich zo nodig daarnaar richten.

Dan iets over de snipperdagen. Om te beginnen is het de bedoeling dat u zich houdt aan het aantal snipperdagen dat in de c.a.o. wordt genoemd en dat u niet uw aaneengesloten vakantie gaat versnipperen. Vaste snipperdagen worden voor 1965 niet aangewezen, u kunt dus zelf bepalen wanneer u het liefste snippert, natuurlijk voor zover het werk dit toelaat.

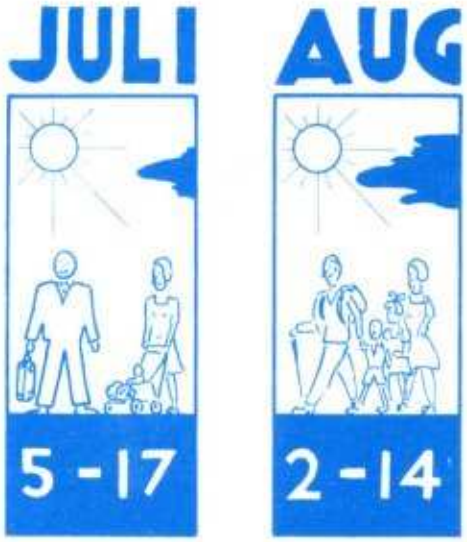

Misschien wilt u de vrijdag na Hemelvaartsdag, dus 28 mei 1965, als snipperdag opnemen. Om nu te voorkomen dat al te velen tegelijk op die dag vrijaf nemen, moet u dit drie weken voor die datum aanvragen, dus uiterlijk op vrijdag 7 mei 1965. Op 14 mei of eerder hoort u dan of uw snipperdag kan doorgaan.

Een soortgelijke regeling geldt, wanneer u een of meer snipperdagen wilt opnemen in aansluiting aan de Kerstdagen of de daarop volgende Nieuwjaarsdag. In dat geval moet u vóór 15 november 1965 een verzoek bij uw werkmeester indienen en ook dan krijgt u uiterlijk twee weken tevoren bericht.

In de vaart

De traditie wil, dat bij de indienststelling van een vaartuig van de Koninklijke Marine slechts één vrouw aanwezig is: de doopster. De aanwezigheid van deze ene vrouw gaf daarom juist wat fleur aan het stramme en plechtige van het ceremonieel, waarmee op 10 september Hr. Ms. Poolster, na door de directie van de R.D.M. overgedragen te zijn aan de Vlagofficier Materieel van de Koninklijke Marine, in dienst werd gesteld. Omdat zij zich zo met dit mooie schip verbonden voelde, bood mevrouw M. C. Visser - Kruytbosch, echtgenote van de oud-minister van defensie, na afloop van de plechtigheid in de Longroom een schilderij aan. Een afbeelding van de hand van de kunstschilder Van der Does van de Poolster van de vroegere Gouvernementsmarine, varende in Straat Soenda.

De Poolster is nu in de vaart, zodat het in de praktijk bewijzen kan wat het waard is. Datzelfde is het geval met Hr. Ms. De Zeven Provinciën, waarin de afgelopen jaren ook duizenden werkuren van vele R.D.M.-ers zijn gegaan.
De „zeven" kreeg een geheel ander aanzien door de ingrijpende verbouwing bij het aanbrengen van de lanceerinrichting voor geleide-projectielen en in weinig is zij gelijk gebleven aan haar zusterschip Hr. Ms. De Ruyter. Vooral achteruit is veel veranderd, vernieuwd en ingebouwd. Uiteraard grotendeels ten behoeve van de raketwerpers, maar ook ten gerieve van de bemanning. Door het optrekken van het kampanjedek kwam er ruimte vrij voor een tweede onderofficierenverblijf, een verblijf voor de korporaals en manschappen om te studeren, te schrijven of te lezen

en een nieuwe huisvlijtwerkplaats.
Bij het nieuwe afweerwapen staande, de Terrier-installatie, kom je onder de indruk van de afmetingen van deze projectielen. Ze zijn maar liefst acht meter lang en hebben een gewicht van rond 1300 kg.
Bij de lanceerinstallatie behoort veel apparatuur. In het duistere labyrint van instrumenten, verlichte wijzerplaten en talloze radarschermen zal alleen hooggeschoold personeel hierbij werkzaam kunnen zijn.
Commandant Abraham van der Moer, die bedachtzaam een pijp pleegt te roken, liefst met engelse tabak, heeft het volste vertrouwen in zijn bemanning als zij straks op een aantal korte reizen tactische en technische ervaring zal moeten opdoen. En de bemanning kan vertrouwen hebben in de 44-jarige „ouwe" omdat, ja ook omdat hij in de kajuit heel dikwijls hetzelfde boek grijpt en zich erin verdiept: het boek van de beroemde Nederlandse vlootvoogd Michiel Adriaansz. de Ruyter.

Ontmoeting

Zeer correct, zoals de dienst dat bepaald, werd de Vlagofficier Materieel van de Koninklijke Marine, Schout bij Nacht P. Cool, na de plechtige indienststelling uitgeleide gedaan. Stoïg kwam hij de gangway af, in ceremonieel tenue, met vlekkeloos witte handschoenen. En toen gebeurde het....
Tussen de tientallen arbeiders herkende hij een lotgenoot uit Buchenwald, Dirk Penning, ketelmaker op ons bedrijf. Plotseling verdween alle stramheid. Resoluut stapte de Schout bij Nacht op zijn oude kampmakker toe en drukte hem stevig de hand.
Het korte gesprek tussen die twee blijft besloten. Wij volstaan slechts met de mededeling dat de heer Cool, die per 1 oktober tot Vice-Admiraal is bevorderd, bij de aanwezigen een grootse indruk achterliet. Ook bij ons....

„Hier Dockyard III, over...!"

„De pers is er toch altijd maar bij als er iets nieuws is". Daarmee gaf kapitein Van Zwol ons een eigenlijk onverdiend compliment toen we aan boord van zijn „Dockyard III" stapten om zo maar eens een eindje mee te varen en een praatje te maken. In ieder geval hebben we de primeur gehad van het formeel in gebruik nemen van de mobilofooninstallatie, waarmee de boten van de R.D.M. nu onderling contact kunnen houden en kunnen spreken met de walkapitein en de schepen waarmee zij manoeuvreren. Het was trouwens een pracht van een gelegenheid om die installatie in gebruik te nemen, want het die dag uit te dokken schip behoort tot de grootste die in onze dokken hebben gelegen. Het was de 85.000 ton metende „Altanin", die bij een lengte van ongeveer 260 meter met kop en staart een aardig eind buiten dok 10 stak. Het had daar een huidbehandeling gekregen als onderbreking van de proefvaart, die het schip zojuist bij de Deutsche Werft in Hamburg afgebouwd voor Liberiaanse rekening, aan

het maken was. Bij het manoeuvreren met zo'n groot ding is het wel gemakkelijk als je elkaar bepraten kunt via de telefoon. „Ach, vroeger stond bij het in- of uitdokken van een schip van 5 of 6.000 ton de hele werf op z'n kop", zei kapitein Van Zwol, „nu verloopt zo'n karweitje (waaraan zeven sleepboten te pas kwamen) praktisch geruisloos". Voor ons was dat geruisloze wel opvallend; het leek ons toch een kunststuk om, terwijl er een flinke wind stond, het schip, dat maar weinig speling met de zijkanten van het dok had, zonder een schrammetje naar buiten te krijgen. Maar we kunnen ons ook indenken, dat het voor kapitein H. van Zwol, 58 jaar, waarvan 40 jaar bij de R.D.M. gewoon een beetje gek geweest zou zijn als zo'n operatie niet vlot en rustig verloopt. Vraag je hem of hij wel eens iets spannends heeft beleefd dan haalt hij de schouders op „Nou ja, toen we na de watersnood van '53 het Zeeuwse rampgebied invoeren waren we wel wat gespannen", wil hij dan wel toegeven.
Ze nemen het allemaal wel rustig op aan boord van zo'n sleper. Machinist P. C. Kramer, 61 jaar, waarvan 42 bij de Droogdok, houdt beneden in de machinekamer de controle over 786 paardekrachten van

zijn stoommachine, die zo rustig en soepel loopt als moeders naaimachientje. Het is de machinekamer niet aan te zien, dat de „Dockyard III" nu al 17 jaar in gebruik is. Alles is er schoon en helder gepoetst. En stoker C. A. Meeldijk, die het olievuur onder de ketels onderhield, had ook weinig sensationeels te vertellen. Trouwens hij vaart zo af en toe maar eens een dagje, want zijn vaste job is op de wal als stoker van de verwarmingsinstallatie voor de fabriek. Dat doet hij nu twaalf jaar. Jawel, vroeger gevaren, ter visserij, op de grote vaart en op sleepboten. Hij heeft z'n hart wel steeds aan het varen verpand gehad en Meeldijk vindt, dat iedere vrijgezel een tijd op zee zou moeten zitten . . . tot z'n trouwen en dan moet het uit zijn.
Van vrijgezellen gesproken : daarvan was er één aan boord. De 17-jarige Chris van der Velden, vanaf zijn vijftiende jaar dekknecht op een sleepboot, het laatste jaar bij de R.D.M. Het bevalt Chris best zo, hij houdt ervan een beetje vrij en buiten te zijn. Hij doet zijn werk tot tevredenheid van zijn kapitein en wij waren ook tevreden... Chris maakt een beste bak koffie.

Afschrijvertjes

Als begin het vriendelijke aanbod van een oudere dame. Zij bezit nl. nog steeds het aandenken aan het zilveren jubileum van wijlen onze directeur Ir. D. C. Endert Jr., een foto van zijn geschilderd portret en van de aangeboden bronzen maquette. In omslag en nog heel mooi. Zonde om het te verscheuren, schrijft ze.
Wie zich het eerst opgeeft bij de redactie krijgt deze herinnering van haar gestuurd.
Alvast vriendelijk bedankt, mevrouw.

Vier en veertig plaatwerkers waren op 5 september jl. voor een dag vrijgezel. Zij gingen zonder vrouw of verloofde een dagje uit. Waarom zonder vrouw ? Het antwoord lazen velen op de achterruit van de autobus : „WIJ MANNEN HEBBEN NOOIT WAT !" Dit jaarlijkse uitje, dit keer naar Brugge-Gent, is weer fijn verlopen. Een beetje regen, maar ja, dat mocht 'm niet hinderen. Leuk, zo'n afdelingstrip.

Op dezelfde dag trok de harmonie Dockyard naar buiten. Voor een harmonisch ziekenbezoek bij de patiënten in Sonnevanck bij Harderwijk en Zonnegloren te Soest. Ook onze zieke medewerker-timmerman Jan Molendijk in Soest heeft het wat fijn gevonden toen de 90 man (en vrouw) tellende groep wat vrolijkheid bracht en de knots van een fruitmand, namens het „Bijzondere Fonds", werd door hem in dank ontvangen.

In de vernieuwde N.W.-cantine is het nu veel gezelliger en veel beter. Er kwam nogal wat gebreek, getimmer en geschilder aan te pas maar het resultaat is verbluffend. Je zit om zo te zeggen voor je plezier aan de schaft en een lekker bakkie koffie van de Volksbondbeheerder Krabbendam maakt de zaak nog smakelijker.
Proficiat, opzichter Van den Berg. In ons volgend nummer meer hierover.

De minder omvangrijke verandering in de R.D.M.-cantine Heyplaatstraat, een ruimere balie, geeft wat meer genoegen aan beheerders en klanten. Het interieur was sinds enige tijd al verbeterd. De nieuwe afgifteplaats geeft wat meer ruimte en wat minder gedrang, naar wij hopen.

Begin volgende maand is er op Tuindorp Heyplaat de tentoonstelling „50 jaar Heyplaat". Heel wat dokumentatiemateriaal zal aanwezig zijn om een terugblik te kunnen werpen op wat in een halve eeuw tot stand kwam of verdween. De tentoonstelling is gratis toegankelijk voor ieder die belangstelling heeft in de geschiedenis van dit jonge R.D.M.-woonoord.
Let op nadere aankondigingen via de mededelingenborden.

Tot besluit : Afschrijvertjestips worden door de redactie gaarne ontvangen.

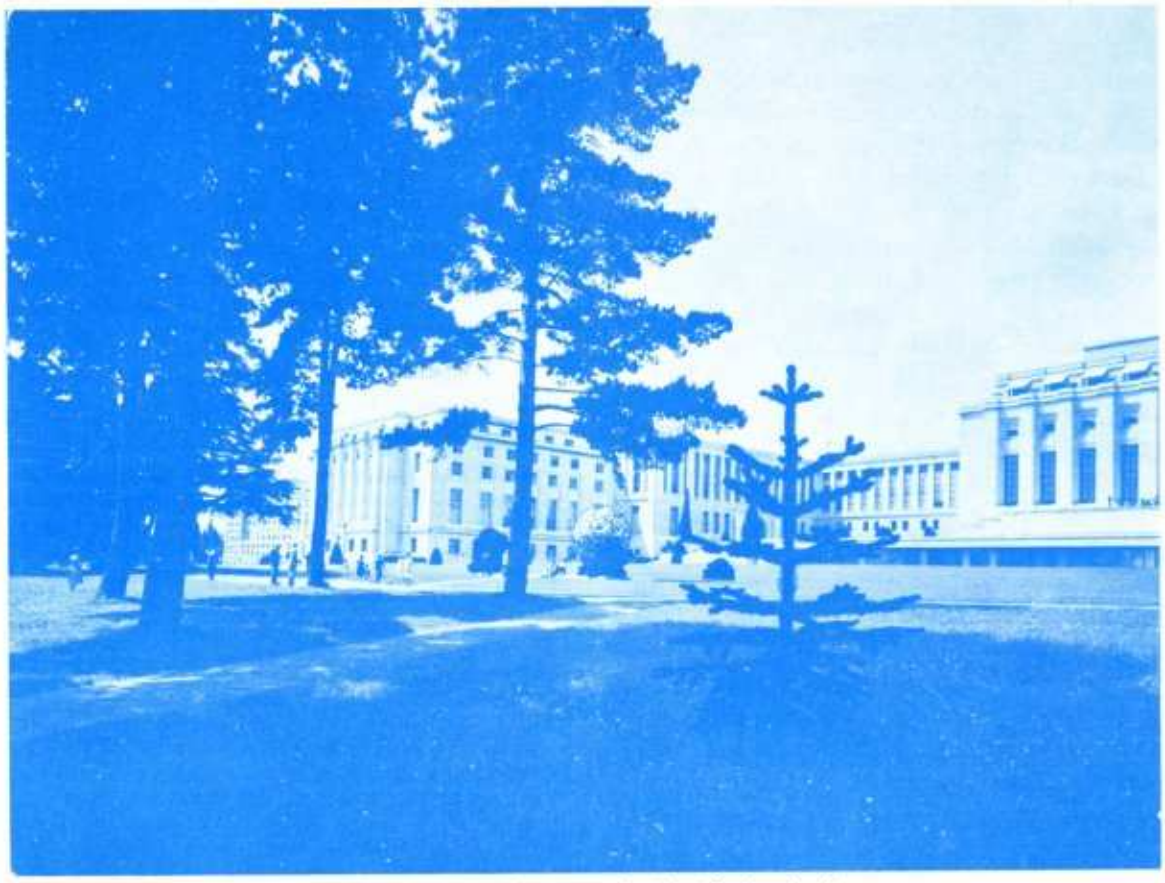

Het Palais des Nations te Genève (Zwitserland)

ATOMEN VOOR DE VREDE

Het hoofd van onze afdeling kernenergie, ir. M. C. van Veen, heeft als lid van de Nederlandse delegatie deelgenomen aan de begin vorige maand gehouden Internationale Conferentie over de Vreedzame Toepassing van Kernenergie in Genève. Hij zond ons, op ons verzoek, enige impressies van deze conferentie, die de populaire naam „Atomen voor de Vrede" droeg.

Het zijn niet alleen de medewerkers van de afdeling Reparatie van de R.D.M., die op zaterdag werken, zo begint de reisbrief van de heer Van Veen, die zichzelf aan het schrijven had gezet op zaterdag, de zesde werkdag van de conferentie die tien dagen zou duren.
De Geneefse conferentie „Atomen voor de Vrede" is de derde door de Verenigde Naties uitgeschreven bijeenkomst over de vreedzame toepassing van kernenergie. De vorige conferenties werden gehouden in 1955 en 1958. Er waren ditmaal in het Palais des Nations in Genève 5000 gedelegeerden, deskundigen en waarnemers uit 75 landen bijeen. Niet alleen uit Westeuropa (er was een Nederlandse delegatie van vijftig man onder leiding van prof. dr. J. H. de Boer), maar ook uit Amerika, Canada, Rusland en een aantal Afrikaanse en Aziatische landen, waaronder bijvoorbeeld Indonesië.
Een probleem op dergelijke bijeenkomsten vormt de taal. Vandaar de regeling dat op de bijna vijftig vergaderingen en ongeveer 400 voordrachten gesproken moest worden ófwel in het Engels, óf in het Frans, Spaans of Russisch. Een ploeg bijzonder knappe tolken zorgde ervoor, dat, terwijl een spreker aan het woord was, zijn betoog, behalve in de taal waarin het werd uitgesproken, ook in één van de drie andere talen was te horen. Zo kon iemand die geen Russisch

verstond via een koptelefoon in het Engels, Frans of Spaans precies volgen wat de Russische voorzitter Emelyanov bij de opening van de conferentie had te vertellen. Hij bracht in herinnering, dat het pas 25 jaar geleden is, dat enige natuurkundigen in Duitsland ontdekten, dat het uraniumatoom kon worden gespleten. Al snel daarna begreep men, dat met het splijtproces van uranium, via een kettingreactie, grote hoeveelheden energie konden worden vrijgemaakt. Helaas was de eerste praktische toepassing van dit splijtproces de atoombom die 19 jaar geleden boven Hirosjima tot ontploffing kwam.

Om nu de grote geheimzinnigheid te doorbreken, die door de vernietigende macht van de atoombom was ontstaan om de kernenergie, hebben de Verenigde Naties in 1955 de eerste conferentie over vreedzame toepassing van kernenergie belegd. Hier werd van gedachten gewisseld over toepassingen voor elektriciteitsproduktie, voortstuwing van schepen enz. Deze conferentie was zo'n groot succes, dat er in 1958 weer een werd gehouden en thans dus de derde.

Er is sinds 1955 grote vooruitgang geboekt. Op vele plaatsen in de wereld produceren kernreactoren elektriciteit: in Amerika, in Engeland en Rusland, maar ook in landen zoals Italië, waar nu de reactor, waarvoor de R.D.M. het roestvrij stalen binnenwerk vervaardigde, met succes zijn 180.000 kW produceert. Voor een nog groter aantal reactoren bestaan plannen, zoals bijvoorbeeld voor de eerste Nederlandse kerncentrale bij Dodewaard aan de Waal, waarvoor de R.D.M. het reactorvat zal bouwen.
De Nederlandse professor De Boer heeft op de conferentie verklaard, dat in ons land, een zeevarende natie, veel aandacht wordt besteed aan de voortstuwing van schepen door kernenergie. Nederland zal zeker ontwikkelingswerk op dit terrein blijven doen en het werk aan de Nero-reactor voor scheepsvoortstuwing zal de komende jaren worden voortgezet. Binnenkort zullen over dit project beslissingen van hoger hand genomen moeten worden en de verwachting is, dat deze gunstig zullen uitvallen.

Ir Van Veen besloot zijn brief uit Genève: „Tijdens de conferentie werd ook een wetenschappelijke tentoonstelling gehouden en tot mijn grote verbazing en plezier stond als blikvanger midden in de Nederlandse inzending de „stemvork", die de R.D.M. in opdracht van Philips heeft gemaakt. Het was een beetje jammer, dat er op die tentoonstelling geen reclame mocht worden gemaakt, maar aan ieder die het weten wilde heb ik verteld, dat die stemvork was gemaakt bij ons".

Het is een beetje uitkienen geweest om het hierbij afgebeelde „lieverdje" van 20 meter lang en 2,5 meter doorsnee met een gewicht van 107 ton de ketelmakerij uit te krijgen. Het kon net in de takels worden gehangen van een kraan van 25 en een van 75 ton en juist op een gunstig ogenblik naar buiten worden gemanoeuvreerd. Dat gunstige ogenblik was een tijdstip waarop de Haringvliet-sluisdeuren die in de ketelmakerij worden gemonteerd zo waren opgesteld, dat er genoeg ruimte om te manoeuvreren was.
Het werkstuk in kwestie is een drukvat voor de Shell-raffinaderij in Pernis (tussen haakjes onze afdeling scheepsbouw heeft daar in de afgelopen maand ook een lastig en belangrijk stuk reparatiewerk aan een drukvat verricht). Ja, we zitten inderdaad aardig in de olie; ons bedrijf verricht regelmatig werkzaamheden voor installaties van de olie-industrie. Voorbeelden daarvan zijn ook een paar kleinere drukvaten (toch nog met een lengte van 17 à 18 meter) die in de afgelopen maanden werden afgeleverd voor raffinaderijen in Venezuela.

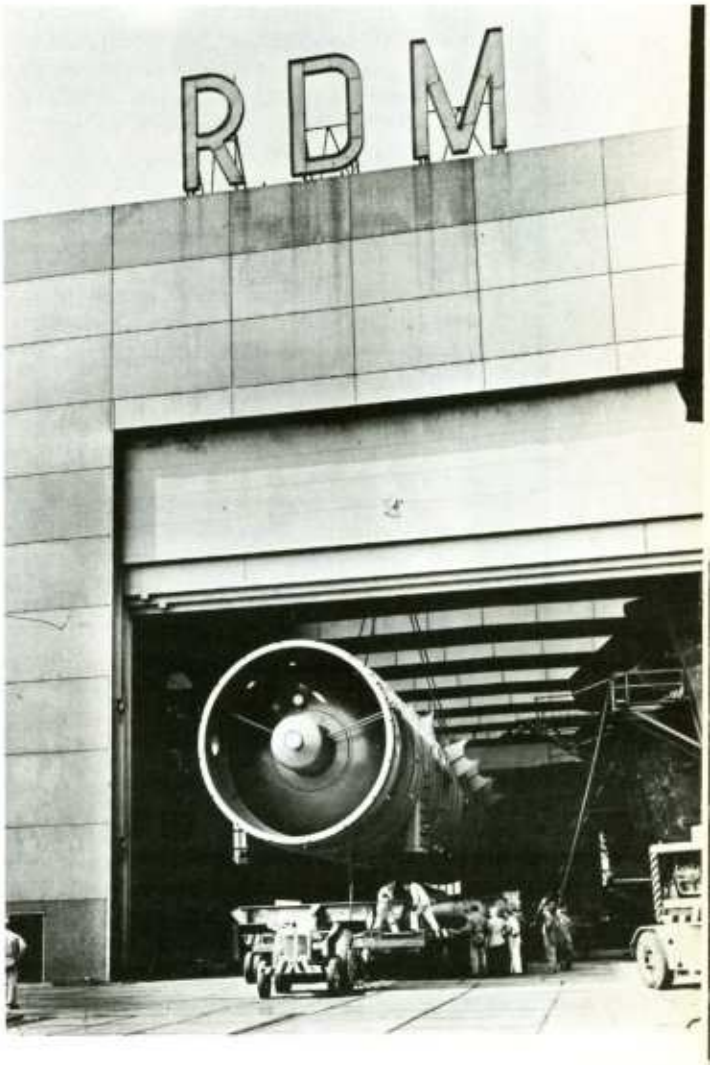

VERGOEDING BIJ DOKTERSBEZOEK

Op veler verzoek geven wij u een beknopt overzicht van de regeling die bij de R.D.M. geldt voor de vergoeding bij doktersbezoek. In de c.a.o. voor de handarbeiders komt een dergelijke regeling niet voor, maar het wordt aan de ondernemingen overgelaten desgewenst zelf een regeling te treffen. Er is hier dus sprake van wat wel genoemd wordt een bedrijfsregeling.
Nu weet u wel hoeveel werk het is om iets goed te regelen en nog meer werk om zo'n regeling op papier te zetten. Denk maar aan de officiële wetten. Zelfs eenvoudige wetjes zijn door hun lengte en woordkeus voor gewone mensen soms onleesbaar. Dit komt, omdat de wetgever ervoor dient te zorgen dat niets over het hoofd gezien wordt en dat alle bijzondere gevallen de nodige aandacht krijgen.
Bij een bedrijfsregeling wordt het niet zo ingewikkeld gedaan Dit brengt mee dat de normale gevallen, laten we zeggen 99 van de 100, door de regeling zijn gedekt. Geval voor geval wordt echter bekeken, zodat in bijzondere omstandigheden van de regel kan worden afgeweken.

Daar gaan we dan :

Bij bezoek aan de huisarts krijgt u een vergoeding van 75 procent van uw basis-uurloon. Deze vergoeding geldt voor een redelijk geachte tijd, tot een maximum van 4 verzuimde uren. Wanneer u zonder noodzaak de hele verdere dag zou wegblijven, is het mogelijk in het geheel geen vergoeding toe te kennen; u zult begrijpen dat dit een weinig sympathieke, maar noodzakelijke bepaling is, die gelukkig zelden behoeft te worden toegepast.
Tussen haakjes, denkt u er aan, een bon aan uw werkmeester te vragen wanneer u de volgende dag naar de dokter zult gaan ?
Voor tandartsbezoek geldt dezelfde regeling als voor bezoek aan de huisarts. Alleen geldt als maximum niet 4 maar 3 uren van 75 % vergoeding.

Bij bezoek aan een specialist geldt een vergoeding van 80 procent van het basis-uurloon voor de noodzakelijke verzuimuren. Bent u echter een tijdlang ziek geweest en hebt u daarbij ziekengeld genoten, dan ligt de zaak anders. In dat geval geldt namelijk een regeling die in de ziektewet vastligt. Als u dan voor nabehandeling bij de specialist moet terugkomen, krijgt u als regel de redelijk verzuimde tijd vergoed op basis van de ziekengelduitkering (dus niet op basis van het uurloon).
Laten we hopen dat u op de vergoedingen waarover we het hier hebben nooit aanspraak hoeft te maken, maar mocht een bezoek aan de dokter nodig zijn, dan kunt u dit verhaal weer eens opslaan. Als u het tenminste bewaart !

VEILIGHEID

De veiligheid is een hachelijke zaak om over te schrijven. Het herinneren aan algemene veiligheidsvoorschriften of aan de speciale aanwijzingen bij bepaald werk of in bepaalde afdelingen is het intrappen van open deuren. Een relaas over een ongeluk, dat net niet is gebeurd maakt weinig indruk en het is een beetje wrang om een werkelijk gebeurd ongeluk als aanleiding tot een artikeltje over de veiligheid te nemen. Nu wilde het toeval, dat juist toen de redactie van „Nieuws van de R.D.M." een bespreking op de veiligheidsafdeling had, een ongeluk werd gemeld. Het was een ongeluk, dat voor de betrokkene vrij ernstig was, maar dat nog veel ernstiger had kunnen aflopen. Daarom hebben wij het toch als aanleiding voor een aantal opmerkingen gekozen.

Het ongeluk in kwestie is gebeurd bij het op zijn plaats brengen van een zware T-balk die op een plaat moest worden gelast. Daarbij is de T-balk uit de haak gegleden waaraan hij was opgehangen en op de voet van een arbeider gevallen. De voet van de man is gedeeltelijk verbrijzeld en het zal vele weken duren vóór het slachtoffer zich weer zal kunnen voortbewegen.

Het eerste commentaar van de man van de veiligheidsdienst die direct na het ongeluk een onderzoek instelde luidde : „Hoe kunnen jullie ook zo'n haak gebruiken, daar moeten toch ongelukken van komen". Het antwoord van de omstanders was : „We hebben deze haken altijd gebruikt en er is nog nooit een ongeluk mee gebeurd. En er zou ook niets gebeurd zijn als de kraandrijver de balk niet te snel en te hoog had opgehesen". Uit de verdere discussie werd wel begrijpelijk waarom men deze haak gebruikte : een plaat met daarin een T gebrand, die precies om het profiel van de balk heen geschoven kon worden, zodanig dat de balk ongeveer in balans aan de kraan hing. Dat werkte snel en men kon op die manier gemakkelijk met de balk manipuleren. Alleen, dit systeem was enige tientallen jaren geleden bedacht voor het werken met vrij lichte profielen, maar ongemerkt zijn onze werkstukken zwaarder geworden, zo merkte één van de omstanders op. En waar men ook niet aan had gedacht was, dat er wel eens storing in het contact tussen de mensen op de grond en de kraandrijver kan optreden, dat de aandacht van de kraandrijver wel eens verslappen kan.

Er kunnen uit dit ongeluk twee conclusies worden getrokken. In de eerste plaats, dat men zich elke dag weer moet afvragen : werk ik veilig voor mezelf en voor mijn collega's. De methode die goed was voor het werk van gisteren is niet automatisch goed voor het werk van vandaag. In de tweede plaats moeten we ons bewust zijn, dat we werken met mensen die menselijke fouten kunnen maken.

Om het nu dan toch even over de algemene bijzondere veiligheidsvoorschriften te hebben : juist de wetenschap dat de mens (of zijn machines en werktuigen) kunnen falen maken deze voorschriften noodzakelijk. Het naleven van de voorschriften heeft echter het meest zin als dat geschiedt uit volle overtuiging en als het wordt aangevuld met een actief „veilig denken" op die terreinen waarvoor geen preciese veiligheidsvoorschriften zijn gegeven (of te geven). Op een bedrijf als het onze zijn wij allemaal verantwoordelijk voor de veiligheid van onszelf en onze collega's.

In memoriam

Wij geven met leedwezen kennis van het overlijden van onze medewerker

ARIE NEDERLOF

plaatwerker, geboren 2 september 1902, overleden op 9 augustus 1964. Hij kwam reeds op jeugdige leeftijd bij ons in het bedrijf, op 21 november 1916 en was sindsdien met enige onderbrekingen ruim 33 jaar werkzaam op de R.D.M.

IN MEMORIAM OUD-WERKNEMERS

JAN J. BAZEN

mach. houtbewerker, geboren 16 april 1896, gepensioneerd 31 augustus 1961. Hij overleed op 18 september jl.

FRANCISCUS VAN GERVEN

bankwerker op de N.W., geboren 7 maart 1886, gepensioneerd 1 oktober 1959. Overleden op 28 augustus jl.

OTTO H. SCHOO

bediende afd. boekhouding, geboren 8 mei 1891, gepensioneerd 1 januari 1963, overleden op 24 september jl.

Zij rusten in Vrede.

Dankbetuigingen †

Hiermede betuig ik mijn oprechte dank voor het medeleven bij het zware verlies van mijn echtgenoot. Tevens mijn dank aan het bestuur en de leden van het Overlijdensfonds.

Mevrouw Tieleman - Van Ee

Voor uw deelneming en het medeleven bij het verlies van mijn echtgenoot betuig ik u mijn hartelijke dank.

Mevrouw C. E. Scheffer - Klaverkamp

Voor de vele blijken van medeleven na het overlijden van mijn man, zeg ik u allen hartelijk dank.

Mevrouw A. van Wingerden - Klootwijk

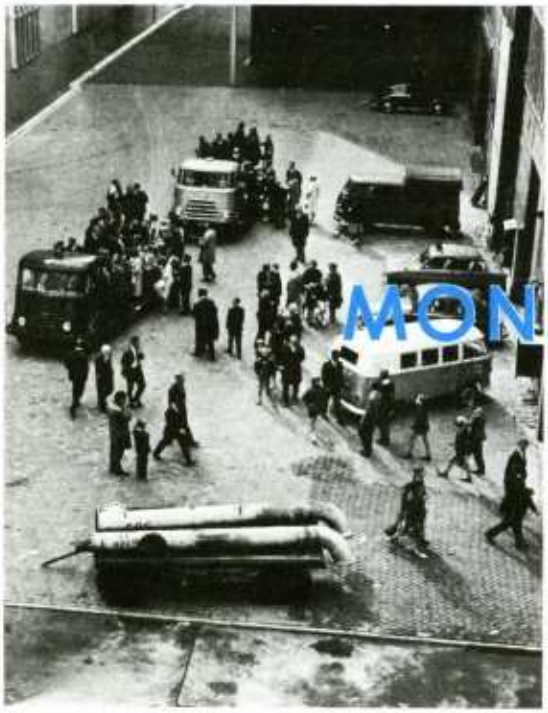

MONSTER-EXCURSIE

met een glimlach

Precies op de vastgestelde tijd, 2 uur in de middag, kreeg de vier maanden jonge René van de familie S. zijn fles. Niet in het bekende hoekje van de huiskamer, maar op een bankje in het Rondoplein-plantsoen. Omdat pa en ma zo graag de Poolster en de werf wilden bezichtigen en er geen oppas voor de kleine jongen werd gevonden, mocht hij mee. In een thermosfles werd de voeding op temperatuur gehouden.

Direkt na aankomst op de werf bleek echter dat de zuigfles was vergeten, waarna onmiddellijk rechtsomkeert werd gemaakt, richting dorp. Pa kocht een nieuwe fles en ma had intussen een geschikte afgiftepositie gevonden op het genoemde bankje.

Van toen af liep alles „gesmeerd"; het drietal heeft schip en werf doorkruist en evenals de vele andere bezoekers zich best geamuseerd.

Ruim drieduizend personen hebben aan de excursie deelgenomen op zaterdag 29 augstus en, eerlijk is eerlijk, we hadden er plezier in dat alles zo goed en zo vlot verliep. Hier en daar was er wel eens een hiaatje maar alla, helemaal volmaakt krijg je het niet. Belhamels maakten het de bezoekers aan boord soms wat moeilijk de juiste route te volgen door af en toe wat richtingpijlen om te draaien, maar waarom zouden we daarover niet kunnen glimlachen ?

Ook nemen we het de ijverige medewerker niet kwalijk dat hij uit een „voor burgers verboden ruimte" de dienstdoende officier wilde wegsturen. Evenmin het groepje nieuwsgierige kijkers dat een (gesloten) bemanningsverblijf binnenging en daardoor de matroos van de wacht uit zijn korte slaap haalde.

Die kleinigheden horen er bij, zullen we maar zeggen. Waar we het allemaal beslist over eens zijn is het feit dat het bezichtigen van de Poolster en de R.D.M.-werkplaatsen een extra reis naar de Heyplaat dubbel en dwars waard was en daarom : Alle medewerkers hulde voor hun aandeel in deze monster-excursie, alle bezoekers dank voor het opvolgen van de raadgevingen en een extra compliment van de Marine voor het prettige verloop.

Op vrijdag 18 september 1964 vierden de heren A. Bezemer en R. Czechowski, assistenten-bedrijfsleider in de machinefabriek, hun 25-jarig dienstverband bij de R.D.M.

BENOEMING

Met ingang van 1 september 1964 is de heer C. van Kaam aangesteld als bankwerkersbaas, afd. reparatie.

Afscheid

Met ingang van 1 augustus 1964 werd gepensioneerd de heer

C. VAN DER GROEF

transporteur, sinds 17 december 1956 in onze dienst.

Met ingang van 1 september gingen met pensioen de heren

C. L. DE BLOK

machinebankwerker, sinds 1 februari 1937 in onze dienst

A. HOFFMAN

carveeër, vanaf 11 november 1957 werkzaam bij de R.D.M.

E. J. DE KONING

werkmeester afd. draaierij N.W., van 21 februari 1921 af met enkele onderbrekingen aldaar werkzaam.

A. PONT

elektriciën, van 7 augustus 1924 af met onderbrekingen in onze dienst.

S. W. VERSLOOT

verpakker/hakker, van 20 februari 1924 tot 2 1november 1931 met een onderbreking en vanaf 17 juni 1946 werkzaam bij de R.D.M.

Met ingang van 1 oktober gingen met pensioen de heren

G. BATENBURG

reparateur gereedschapmakerij, van 7 februari 1916 af met onderbrekingen werkzaam bij de R.D.M.

D. BREIJER

beambte tariefbureau, van 28 april 1919 tot 30 mei 1930 met onderbreking werkzaam op de N.W. en sinds 1 maart 1934 op de R.D.M.

J. W. TE HENNEPE

plaatwerker op de R.D.M., vanaf 29 november 1937 in onze dienst.

J. HEYKOOP

machine-bankwerker, van 26 augustus 1924 tot 25 maart 1931 en vanaf 24 februari 1947 in onze dienst.

L. VAN PELT

autogeen brander, met onderbrekingen van 25 september 1914 af werkzaam bij de R.D.M. en de N.W.

A. SCHIPPERS

draaier, van 7 januari 1924 af, met onderbrekingen, in onze dienst. De heer Schippers was in verband met ziekte de laatste tijd niet meer in staat actief op ons bedrijf werkzaam te zijn.

J. G. VESTDIJK

hoofd magazijn administratie, vanaf 22 april 1924 werkzaam op de R.D.M.

MEDEDELINGEN VAN W.E.K.

Secr. M. P. van der Borden, Kortebrantstraat 37, Rotterdam 1. Telefoon 12 86 43

Contactmiddag voor de Gepensioneerden

In verband met het verheugend grote aantal bezoekers op deze middag in de laatste jaren hebben wij besloten voor de gepensioneerden twee voorstellingen in Odeon te verzorgen en wel één voor de bewoners van de Rechter Maasoever op 7 november en één voor die van de Linker Maasoever op zaterdag 14 november. Aanvang 13.30 uur.

Aan het programma werken mee:

André Carrell, conferencier
Marion Wardenaar, cabaretière
Charles, de kleine man op de grote bal
Matla, de enige vatspringer in Europa
Johnny Jordaan, met zijn succesrepertoire
George Amelung, pianist en accordeonist

Het geheel wordt opgeluisterd door ons amusementsorkest „Melody & Rhythm". Een uitnodiging voor één van deze middagen hebben de gepensioneerden reeds ontvangen.

SOIREE-DANSANTE

Op vrijdag 27 november in de „Blauwe Zaal", aanvang 20 uur.
Medewerking verlenen: Ons W.E.K. dansorkest „Melody & Rhythm", het Combo „The Atlantics" en „De Spelbrekers". Het bal staat onder leiding van C. J. van Rijswijk.
Toegangskaarten à *f* 0,75 zijn op vertoon van het bewijs van lidmaatschap verkrijgbaar in schafttijd (van 12 uur tot 12 uur 25) aan het loket van de loonafdeling en in het schaftlokaal N.W. van 9 t/m 13 november en op 16 november. Op 16 november hebben de leden die door nachtwerk de toegangsbewijzen niet eerder konden afhalen, voorrang.

Dankbetuigingen

Onze hartelijke dank aan het bestuur van W.E.K. voor de goede wensen en de attentie bij ons 40-jarig huwelijk. Ook voor de vele blijken van belangstelling onze welgemeende dank. Familie A. M. Douw

Hartelijk dank aan het bestuur van W.E.K. voor de mooie mand fruit bij mijn terugkomst uit het Dijkzigt ziekenhuis. A. F. Nijveld

Mede namens mijn vrouw wil ik de W.E.K.-leden en collega's van de centrale hartelijk danken voor hun belangstelling, bloemen en cadeaux t.g.v. ons 40-jarig huwelijk. A. Pont

Ook namens mijn vrouw zeg ik U hartelijk dank voor de mooie bak met fruit die ik bij mijn thuiskomst uit het ziekenhuis mocht ontvangen. Ik hoop binnen niet al te lange tijd weer in Uw midden te zijn.
G. B. de Hoog

SINT NICOLAASFEEST

Voor de kinderen van 4 t/m 10 jaar van onze leden wordt dit jaar een Sint Nicolaasfeest gehouden in Odeon (Grote zaal) op zaterdag 28 november (2 voorstellingen), aanvang 1 uur 30 en 4 uur.

In feestgebouw Courzand is er in samenwerking met de Buurtvereniging Heyplaat, op zaterdag 5 december voor kinderen wonende op Heyplaat van 6 t/m 10 jaar, aanvang 2 uur, feest. Dezelfde dag is er ook een viering voor kleuters van 4 en 5 jaar, eveneens in Courzand, aanvang 10 uur. Einde 12 uur.

Op het St. Nicolaasfeest voor de groteren zullen Tom Poes en Ollie B. Bommel de kinderen vermaken.
De kleuters in Courzand zullen worden beziggehouden met een voorstelling van de poppenkast, terwijl tevens een goochelaar zijn kunsten zal tonen.
St. Nicolaas heeft beloofd dat hij met zijn knecht aanwezig zal zijn.

Toegangsbewijzen behoeven niet te worden aangevraagd, aangezien deze volgens de te onzer beschikking staande gegevens per loonzakje worden verstrekt.
Heyplaatbewoners, die tevens lid zijn van de Buurtvereniging Heyplaat, zullen een toegangsbewijs van deze vereniging ontvangen.
Voor vervoer naar Odeon van de kinderen woonachtig in Pernis, Hoogvliet, Poortugaal en Rhoon zal worden gezorgd. De vertrektijden zijn op de toegangsbewijzen vermeld.

VISSEN

Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van W.E.K. heeft de visclub op 19 september een visconcours gehouden in de omgeving van Den Briel. Het weer was wel goed, maar het aantal deelnemers, dat 's morgens om half acht, gewapend met de hengelstok, per touringcar van Heyplaat naar de visgronden vertrok, was niet meer dan dertig. Maar wie bijna helemaal verstek lieten gaan, dat waren de vissen. Misschien hadden de deelnemers aan het concours er het wat beter afgebracht als zij ter plaatse onderwaterkijkers hadden kunnen kopen om er de bodem van het vijf tot zes meter diepe viswater mee af te zoeken. Slechts twee van de dertig mensen sleepten een vis uit het water en daarmee (automatisch) een prijs in de wacht. De eerste prijs was voor H. J. van den Bosch, de tweede voor C. Hermsen. De overige dertien prijzen van dit (door W.E.K. gefinancierde en door de deelnemers zeer gewaardeerde) concours werden verloot.

BRIDGEN

Vrijdag 18 september jl. werd ter gelegenheid van het 20-jarig W.E.K.-bestaan onze jubileumdrive gespeeld in een prettige sfeer. Reeds bij de openingsspeech was deze sfeer merkbaar toen onze voorzitter zich versprak en de cadeaubon-prijzen „consumptiebonnen" noemde, wat de nodige hilariteit veroorzaakte. Verder zeker ook door de mededeling dat er geen nieten zouden zijn. Dit werd ons mogelijk gemaakt door de gift van het hoofdbestuur, waarvoor onze hartelijke dank.
Door bij deze wedstrijden het „Scheveningssysteem" toe te passen, kregen ook minder sterke paren de kans hoog te eindigen. Het was dan ook geen gerenommeerd paar, zoals bijvoorbeeld Van Strien - De Wolf (tweede plaats) dat de eerste prijs in de wacht sleepte, maar het outsiders paar de heer Borsten met partner.
Dat deze wedstrijd propagandistisch ook een succes moge zijn en nieuwe leden zal opleveren, is de wens van het bestuur.

De bridgeclub houdt haar speelavond (vrijdag) in het Prot. Militair Ontvangstcentrum, Schiedamsesingel 175, Rotterdam.

JUBILEUM-WEDSTRIJDEN

KLAVERJASSEN

Het op vrijdagavond 25 september jl. gehouden klaverjasconcours in Maison De Klerk is bijzonder prettig en sportief verlopen. Er werd geanimeerd gespeeld door een groot aantal deelnemers (136) en van alle kanten werd opgemerkt dat deze W.E.K.-jubileum wedstrijd een hoogtepunt vormde in het bestaan van de klaverjasvereniging.
Er werden hoge punten genoteerd wat, gezien de zeer aantrekkelijke prijzen, geen wonder was. Bij het toekennen van de prijzen besliste de individuele puntentelling. De meeste punten vergaarde de heer Brinker Jr., die met een totaal van 4974 de eerste prijs verdiende. De twee prijs ging naar de heer E. Kegel, 4936 punten en de derde prijs werd toegekend aan de heer C. van Tilburg, 4871 punten. De overige 41 prijzen werden in volgorde von punten uitgereikt.

De zomercompetitie van de klaverjasvereniging is weer voorbij. Op 3 september was er een gezellige avond tot besluit, waarop tevens om de hoogste plaatsen werd gestreden.

De uitslag is als volgt:
1. Van Gelder - Louwerse; 2. Koot - Zwaal; 3. Kneppel - Borsten; 4. Knossenburg - Van Schijndel; 5. Mevrouw Zwaal - Mallens.
Wij zijn op 10 september weer gestart met de nieuwe competitie. Onze vereniging groeit nog steeds en dat is een verheugend feit.

Proficiat!

Ze zijn weer danig aan de tand gevoeld, de leerlingen van onze bedrijfsschool. In juni waren er de examens van de Stichting Bemetel en het V.E.V. en die zijn beslist niet mals, zeggen de ingewijden. Welnu, er is behoorlijk geblokt en getranspireerd, dat laatste heus niet alleen omdat het zo warm was. Het resultaat ? Enkelen misten het begeerde doel, velen kwamen behoorlijk over de streep, sommigen behaalden een uitstekend resultaat.
Prettige woorden van Ir. Van der Pols en de heer Hogestrijd klonken op 19 augustus in de filmzaal, waar de gelukkigen bijeen waren en stevige handdrukken werden uitgedeeld aan de geslaagden.
Hier zijn hun namen :

Machine-bankwerken	J. Baars, W. J. v. d. Boom, **M. du Bois, J. van Drimmelen,** J. J. Hooghart, **M. de Koning, T. Noordermeer,** J. de Pijper, **C. P. A. W. Roubos, R. P. Sissing, A. v. d. Ster, B. Vermaas, J. Vijfvinkel, C. Zevenbergen,** F. Koelewijn.
Metaaldraaien	A. L. Buhman, H. Verhagen, E. Blümer
Metaalfrezen	H. Lagendijk, **W. Vervat**
Metaalbewerken in de scheepsbouw	J. van der Straaten
Plaatwerken	A. L. Duijm, M. B. la Cruz
Scheepsbeschieten	P. Buijs, **R. J. de Jonge,** A. P. Klopstra
Houten scheepmaken	**J. P. v. d. Meer**
Modelmaken	**C. D. van Loon, W. B. Verhoeven**

De **vetgedrukte** namen zijn van leerlingen die ook (en met succes) hebben deelgenomen aan het Uitgebreid Bemetel-examen.
De leerling houten scheepmaker A. Derksen slaagde eveneens bij deze test.

Reeds in het bezit van het oorspronkelijk Bemetel-diploma Metaalbewerken in de scheepsbouw, slaagden onderstaande leerlingen ook bij het examen Sectiebouw-afschrijven :
N. M. Bruining, T. Ihrman, D. S. Laay, J. Maliepaard, A. v. d. Padt, C. v. d. Sluys en M. J. de Wit.

Tenslotte werden negen diploma's uitgereikt aan even zoveel candidaten die hebben deelgenomen aan het V.E.V.-examen, installeren en onderhouden van elektrische installaties in de industrie, te weten aan :
P. C. Donker, G. Snoek, A. G. v. d. Assem, L. A. Bijl, P. J. E. M. Gommers, H. P. G. Kortooms, S. Rijsdijk en G. Scheepmaker.

Wij tekenen hierbij aan dat de drie eerstgenoemden in leeftijd ver uitstaken boven de overigen. Wij geven ze daarom een bijzonder compliment.
Alle geslaagden proficiat en aan zij die het net niet haalden : Succes bij de volgende keer !

NIEUWE LEERLINGEN
CURSUS 1964/65

Nieuwe leerlingen voor onze afd. Bedrijfsschool en Onderwijs :

MACHINALE BEWERKERS (draaiers, frezers)

Hendrik J. Bouwman	15 jr.
Alexander R. Brouwer	15 jr.
Johannes L. van Grondelle	16 jr.
Peter M. Lekkerkerker	16 jr.
Christoffel W. Melsen	15 jr.
Jan Noordzij	15 jr.
Teunis de Reus	15 jr.
Antonius A. Rommens	15 jr.
L. van Santen	16 jr.
Adrianus v. d. Slik	17 jr.
Petrus M. Timmer	14 jr.

MACHINEBANKWERKERS

Albertus Bezemer	16 jr.
Frits Blok	17 jr.
Adrianus den Breejen	15 jr.
Adrianus A. Buik	16 jr.
Johannes E. M. Geeve	17 jr.
Godefridus E. Hoogerwerf	15 jr.
Peter C. Londerman	16 jr.
Freek Oldenburger	15 jr.
Carolus L. Snek	15 jr.
Leendert M. v. d. Tol	15 jr.

PLAATVERWERKENDE VAKKEN (plaatw., plaatconstr. scheepsbouw)

Marinus W. G. M. Dries	15 jr.
Willie Gerretsen	15 jr.
Johan H. A. Goedendorp	14 jr.
Pieter H. den Herder	15 jr.
Machiel v. d. Heuvel	14 jr.
Johannes van Houdt	14 jr.
August W. Langbein	14 jr.
Johan Rijsdijk	14 jr.
Willem P. van Toledo	17 jr.

SCHEEPSBESCHIETERS

Pieter van Bemmel	17 jr.
Johannes G. L. M. v. d. Berg	15 jr.
Marinus Glass	16 jr.
Frederikus Teeuw	16 jr.

ELEKTRICIENS

Dirk J. Bos	17 jr.
Cornelis van Loon	17 jr.
Jacob Zwanenburg	16 jr.

PIJPBEWERKERS

Hendrik J. v. d. Pluym	15 jr.
Heinz v. d. Starre	15 jr.

MODELMAKERS

Jan W. Iedema	15 jr.
Willem Noordzij	15 jr.

HANDVORMEN IN DE GIETERIJ

Peter J. D. van Prooyen	14 jr.